

LANDSKAPSSTYRELSENS FRAMSTÄLLNING

Ändring av landskapslagen om transportstöd.

1993-94

nr 20

FÖRSLAG

Landskapsstyrelsen föreslår att landskapslagen om transportstöd (56/73) ändras så att stöd för vägtransporter i riket slopas. Stödprocenten för de godkända transportkostnaderna för transportsträckor över 500 kilometer höjs från 22 % till 23 % medan stödprocenten 25 för transportsträckor mellan 541 och 600 kilometer slopas. Ytterligare föreslås att den minst transportavgiften per försändelse som kan läggas till grund för stödet höjs från 71 till 100 mark.

Stödet föreslås bli avhängigt av det anslag som upptagits i budgeten för transportstöd. Är inte anslaget tillräckligt skall stödet sänkas procentuellt lika mycket för var och en av de stödberättigade.

Transportstödet skall framdeles sökas och utbetalas per kalenderår i efterskott.

Lagförslaget medför att landskapslagen om transportstöd anpassas till de principer om regionalt stöd som enligt EES-avtalet skall följas.

Lagförslaget skall tillämpas på transporter som sker den 1 januari 1994 och därefter.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläget och de föreslagna ändringarna

1.1. Gällande lagstiftning och nuläget

Enligt landskapslagen om transportstöd (56/73) betalas stöd för transport av vissa varor som förädlats eller tillverkats inom landskapet. Stödet ges för varutransporter inom landskapet och från landskapet till riket samt till hamn i Sverige. Erhållandet av stöd är en lagstadgad rättighet förutom när det gäller stöd för flygtransporter som är beroende av om anslag för ändamålet har upptagits i budgeten.

Stödet betalas för minst 101 kilometer långa yrkesmässiga lastbilstransporter. Företagare verksamma i skärgårdskommunerna får stöd även för transporter som utförts med eget fordon. För tillfälliga fartygstransporter från hamnar inom landskapet betalas stöd enligt taxa som årligen fastställs av landskapsstyrelsen.

Stöd utgår om transportavgiften varit minst 71 mark per sändning och om det sammanlagda beloppet av transportavgifter under ett kalenderår uppgår till minst 12.000 mark eller 3.000 mark under ett kvartal. För företagare i skärgårdskommunerna är beloppen 6.000 respektive 1.500 mark.

Stödet utgör en procentuell andel av de godkända fraktkostnaderna. Stödprocenten är olika för olika långa transportsträckor. Den lägsta stödprocenten, som gäller transporter mellan 101 och 115 kilometer, är 5 %. Den högsta stödprocenten, som gäller transporter över 1140 kilometer, är 40 %.

Stödet söks särskilt för varje kvartal i efterskott. Landskapsstyrelsen kan på ansökan lämna förhandsbesked om huruvida viss transport eller transporten av viss vara berättigar till stöd.

Lagen tillämpas på transporter som ägt rum efter den 31 december 1975 och som sker före utgången av år 1993.

Landskapet är genom sitt geografiska läge mycket beroende av varutransporter till sjöss såväl inom landskapet som till övriga landet och Sverige. Färjtrafiken mellan Finland och Sverige utgör för närvarande en grundförutsättning för godstrafiken till och från landskapet. Sjötransporter medför dock att transportkostnaderna är högre än om landskapet skulle ha landsvägsförbindelse till övriga landet och Sverige. Kostnadshöjande faktorer är förutom färjfrakten väntetider och obekväma arbetstider. För närvarande debiterar transportbolagen sina kunder utgående från en transportsträcka om 550 kilometer plus eventuella färjtillägg mellan Mariehamn och Åbo, jämfört med det geografiska avståndet som är cirka 200 kilometer.

1.2. Utvärdering av nuläget och de föreslagna ändringarna

För närvarande är erhållandet av transportstöd en lagstadgad rättighet förutom i

fråga om flygtransporter. För att effektivare kunna styra landskapets utgifter föreslår landskapsstyrelsen att transportstödet skall bli beroende av det anslag som upptagits i budgeten för ändamålet. Landskapets utgifter för transportstöd blir därmed uteslutande en budgetfråga.

Det transportstöd som utbetalats per år har ökat med i genomsnitt drygt 20 procent under perioden 1987 - 1992. Under år 1987 utbetalades 2.000.000 mark och under år 1992 4.809.280 mark. För att reducera landskapets utgifter för transportstöd föreslår landskapsstyrelsen att grunderna för stödet ändras.

För att i någon mån kompensera åländska företag för de geografiska olägenheterna föreslås att stöd också fortsättningsvis skall utgå för långa transportsträckor men inte för vägtransporter i riket. I praktiken kan således inte de stödberättigade transportsträckorna bli längre än cirka 560 kilometer (sjöpass 520 km och landsvägstransport i landskapet 40 km). Landskapsstyrelsen föreslår att stödprocenten om 25 för transportsträckor från 541 till och med 600 kilometer slopas och att istället stödprocenten för de transporter som överstiger 500 kilometer höjs från 22 till 23 procent.

För att uppmuntra till mera rationella transporter föreslår landskapsstyrelsen att minimibeloppet per sändning som berättigar till transportstöd höjs från 71 mark till 100 mark.

2. Framställningens verkningar

2.1 Ekonomiska verkningar

Åbo och Helsingfors är de orter till vilka merparten av de åländska produkterna transporteras. För företagare som transporterar stödberättigade produkter från fasta Åland till Helsingfors leder förslaget till att transportstödet minskar från 32 procent till 23 procent. Transportstödet för transporter från fasta Åland till Åbo ökar från 22 procent till 23 procent.

De föreslagna ändringarna medför en årlig inbesparing för landskapet på cirka 800.000 mark.

2.2 Verkningar i fråga om organisation och personal

Lagförslaget har inte några verkningar i fråga om organisation och personal även om skötseln av transportstödsärenden blir mer rationell genom att samtliga ärenden bereds och avgörs en gång om året.

3. Framställningens förhållande till EES-avtalet

Statsstöd som snedvrider eller hotar att snedvrیدا konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion är i princip oförenligt med EES-avtalet. Som förenligt med avtalet kan anses stöd för att underlätta utveckling av viss näringsverksamhet eller vissa regioner. Landskapsstyrelsen anser att transportstödet så som det är utformat enligt de föreslagna ändringarna styrs i enlighet med de principer om regionalt stöd som skall följas enligt EES-avtalet.

4. Beredningen av framställningen

Ett förslag till ändring av transportstödslagen, som beretts vid näringsavdelningens allmänna byrå som tjänstemannauppdrag, beslöt landskapsstyrelsen den 1 september 1992 skicka på remiss till Ålands Handelskammare, Ålands Företagareförening och Ålands Producentförbund.

Landskapsstyrelsen konstaterade den 6 oktober 1992 att remissorganen i stort sett ställde sig negativa till förslaget. Landskapsstyrelsen beslöt ytterligare utreda konsekvenserna av en lagändring. Ett omarbetat förslag beslöt landskapsstyrelsen den 2 juli 1993 överföra till lagberedningen för vidare åtgärder.

Den 23 september 1993 beslöt landskapsstyrelsen att erhållandet av transportstöd för de transporter som anges i transportstödslagen skulle vara avhängigt av att tillräckliga medel upptagits i budgeten.

På basen av det omarbetade förslaget som översändes lagberedningen och landskapsstyrelsens beslut av den 23 september 1993 har föreliggande framställning utarbetats som tjänstemannauppdrag vid lagberedningen.

DETALJMOTIVERING

1 § Paragrafen har ändrats så att det inte längre utgår stöd för varutransporter utanför Åland. Stöd ges, inom ramen för upptaget anslag i budgeten för ändamålet, för varutransporter inom landskapet (101 km långa transporter) och för varutransporter till hamn i riket och i Sverige.

3 § Enligt gällande bestämmelser kan inte en sammanslutning som har hemort utanför landet men som bedriver t.ex. näringsverksamhet i landskapet erhålla transportstöd. Denna form av diskriminering av utländska sammanslutningar med verksamhet i landskapet torde inte vara förenlig med artikel 4 i EES-avtalet.

Av regionalpolitiska skäl är det ändamålsenligt att kräva att sammanslutning bedriver någon typ av näring i landskapet för att sammanslutningen skall kunna erhålla transportstöd. Paragrafen ändras så att kravet att sammanslutning skall vara inhemsk slopas och istället krävs att sammanslutning bedriver näring i landskapet. Med näring avses både näring som kräver tillstånd och anmälan samt fiske, jord- och skogsbruk. Landskapsstyrelsen har inte funnit att någon sammanslutning med hemort i landskapet som hittintills erhållit transportstöd skulle uteslutas från möjligheten att erhålla transportstöd på grund av krav att bedriva näring i landskapet. De sammanslutningar som avsänder varor bedriver antingen tillstånds- eller anmälningspliktig näring, fiske eller jord- eller skogsbruk.

4 § Den lägsta transportavgift per försändelse som berättigar transportstöd föreslås höjd från 71 mark till 100 mark. För att det skall vara möjligt att fördela stödet rättvist, de år tillräckliga medel inte har upptagits i budgeten, mellan alla stödberättigade under året skall stödet utbetalas en gång per år i efterskott.

6 § Landskapsstyrelsen föreslår att den högsta stödprocenten skall utgå för transportsträckor över 500 kilometer. Stödprocenten höjs från 22 till 23 procent. Stödprocentsatserna för transportsträckor över 541 slopas.

Landskapsstyrelsen föreslår att hänvisningen i nuvarande 3 mom. till bestämmelser i rikslagstiftningen om det högsta belopp transportstödet får stiga till slopas. För närvarande anges inte något explicit belopp som transportstödet högst får stiga till i riket gällande bestämmelser. Handels- och industriministeriet, som beviljar motsvarande stöd i riket, kan som transportkostnader som berättigar till stöd för lastbilstransporter godkänna högst ett belopp som motsvarar den allmänna nivån inom lastbilstrafiken. En liknande regel i 2 mom. ersätter gällande bestämmelser i 3 mom..

Den högsta stödprocenten för flygtransporter sänks från 35 till 23 procent av transportavgiften. Denna stödprocent överensstämmer med den högsta möjliga stödprocenten för landsvägstransporter.

6a § Då erhållandet av transportstöd enligt förslaget skall vara beroende av om tillräckliga medel upptagits i budgeten för ändamålet, kan det hända att medlen ett år inte räcker till för att betala transportstöd fullt ut till alla berättigade. Landskapsstyrelsen föreslår att anslaget i dessa situationer skall fördelas mellan de stödberättigade i förhållande till den stödberättigades relativa andel av det sammanlagda belopp de stödberättigade skulle beviljas om tillräckliga medel fanns upptaget i budgeten. Nedan beskrivs fördelningssystemet genom ett exempel.

Budgeterat anslag	De stödberättiga beloppen	Relativa andelen av de sammanlagda rättigade beloppen	Det fördelade anslaget (avrundat till närmaste hela mark)
3.000.000	A) 1.500.000	0,4545454	1.363.636
	B) 750.000	0,2272727	681.818
	C) 500.000	0,1515151	454.545
	D) 400.000	0,1212121	363.636
	E) 150.000	0,0454545	136.364
Summa	3.300.000		2.999.999

7 § Det är en förutsättning för att kunna tillämpa bestämmelserna i 6a § att transportstödsansökningar behandlas en gång per år. Därför är det också nödvändigt att ansökan skall omfatta transporter under ett kalenderår. Såsom för närvarande skall ansökan tillställas landskapsstyrelsen senast två månader efter stödperiodens utgång. Gällande bestämmelser i 2 mom., som har samband med kravet på kvartalsvisa ansökningar, slopas därmed såsom obehövliga. I övrigt överensstämmer bestämmelserna i paragrafen i sak med bestämmelserna i gällande 7 §.

8 § Eftersom lagen inte längre är temporär finns det inte något behov av att ange att landskapsstyrelsens förhandsbesked, om huruvida viss transport eller transportern av viss var berättigar till transportstöd, gäller längst till en viss tidpunkt.

13 § Landskapsstyrelsen föreslår att lagens ikraftträdelsebestämmelse lämnas öppen för landskapsstyrelsen avgörande. Genom detta förfarande ges landskapsstyrelsen möjlighet att se till att lagen kan träda i kraft så fort som möjligt efter det att lagstiftningskontrollen är avslutad.

Gällande bestämmelser i 13 § anger att lagen tillämpas på transporter som sker före utgången av år 1993. Motsatsvis måste bestämmelsen tolkas så att transporter som sker den 1 januari 1994 inte omfattas av lagen. Sålunda kan transporter som påbörjas den 31 december och avslutas den 1 januari 1994 inte beviljas transportstöd för den del av transporten som skett den 1 januari 1994. För att inte några transporter skall falla utanför denna lag anges i 2 mom. att lagen tillämpas på transporter som sker den 1 januari 1994 eller därefter.

Landskapsstyrelsen föreslår att lagtinget antar följande lag.

L A N D S K A P S L A G

om ändring av landskapslagen om transportstöd

I enlighet med lagtingets beslut

ändras 1 och 3 §§, 4 § 2 och 3 mom., 6 § 1, 3 och 4 mom., 7 §, 8 § 2 mom., 13 § landskapslagen den 16 oktober 1973 om transportstöd (56/73), av dessa lagrum 4 § 2 mom. och 7 § sådana de lyder i landskapslagen den 20 juni 1989 (58/89), 6 § 1 mom. sådant det lyder i landskapslagen den 11 juni 1986 (45/86), 8 § 2 mom. och 13 § sådana de lyder i landskapslagen den 9 april 1991 (22/92), samt

fogas till lagen en ny 6a § som följer:

1 §

Inom ramen för i budgeten upptaget anslag betalas transportstöd för varustransporter inom landskapet Åland och för varustransporter till hamn i riket och i Sverige i enlighet med bestämmelserna i denna lag.

3 §

Transportstöd betalas till sammanslutning och stiftelse som bedriver näring i landskapet samt till i landskapet bosatt enskild person, som i egenskap av avsändare av vara betalat transportavgiften.

4 §

Transportstöd utgår om transportavgiften varit minst 100 mark per sändning och om det sammanlagda beloppet av transportavgifter under ett kalenderår uppgår till minst 12.000 mark. För företagare i kommunerna Brändö, Föglö, Kumlinge, Kökar, Sottunga och Vårdö är minimibeloppet 6.000 mark.

Transportstöd utbetalas en gång per år i efterskott.

6 §

Transportstödet för de i 4 § avsedda kostnaderna är vid lastbilstransporter följande:

Transportsträckan i kilometer	Stödprocent
101 - 115	5
116 - 130	7
131 - 160	10
161 - 210	12
211 - 260	15
261 - 280	17
281 - 500	20
över 500	23

Såsom transportkostnader som berättigar till stöd för lastbilstransporter kan godkännas högst ett belopp som överensstämmer med de ersättningsgrunder som allmänt tillämpas i landskapet i fråga om motsvarande transporter inom lastbilstrafiken.

För flygtransporter betalas i transportstöd högst 23 procent av transportavgiften, beroende av transportsträckans längd och av den transporterade varans art.

6a §

Om det anslag som upptagits i budgeten för transportstöd enligt denna lag inte räcker till för att betala det transportstöd som de som ansökt om stödet är berättigade till, fördelas anslaget mellan de stödberättigade enligt de grunder som anges i 2 mom..

Anslaget fördelas så att var och ens andel av anslaget motsvarar förhållandevis var och ens andel av det sammanlagda stöd de skulle vara berättigade till om tillräckligt anslag upptagits i budgeten. Stödet fastställs till närmaste hela mark.

7 §

Transportstöd skall sökas hos landskapsstyrelsen särskilt för varje kalenderår senast den 1 mars efter kalenderårets utgång.

Ansökan skall åtföljas av fraktsedel eller motsvarande handling angående den transportavgift för vilken transportstöd söks. Sökanden är dessutom skyldig att tillställa landskapsstyrelsen även andra för sakens avgörande nödvändiga uppgifter och utredningar.

Iakttas inte vid ansökan om transportsstöd vad i 1 och 2 mom. är stadgat, är rätten till transportstöd förverkad, om inte landskapsstyrelsen av särskilda skäl annorlunda beslutar.

8 §

Förhandsbesked är bindande under två år från det att beskedet gavs, förutsatt att grunderna för beslutet inte ändrats under tiden.

13 §

Denna lag träder i kraft den .

Denna lag tillämpas på transporter som sker den 1 januari 1994 eller därefter.

Mariehamn den 7 januari 1994

L a n t r å d

Ragnar Erlandsson

Lagberedningssekreterare

Tomas Lundberg

LANDSKAPSLAG
om ändring av landskapslagen om transportstöd

I enlighet med lagtingets beslut

ändras 1 och 3 §§, 4 § 2 och 3 mom., 6 § 1, 3 och 4 mom., 7 §, 8 § 2 mom., 13 § landskapslagen den 16 oktober 1973 om transportstöd (56/73), av dessa lagrum 4 § 2 mom. och 7 § sådana de lyder i landskapslagen den 20 juni 1989 (58/89), 6 § 1 mom. sådant det lyder i landskapslagen den 11 juni 1986 (45/86), 8 § 2 mom. och 13 § sådana de lyder i landskapslagen den 9 april 1991 (22/92), samt

fogas till lagen en ny 6a § som följer:

Gällande lydelse

1 §

För varutransporter inom landskapet Åland och för varutransporter från landskapet *till riket* samt till hamn i Sverige erlägges av landskapets medel transportstöd i enlighet med vad i denna lag stadgas.

3 §

Transportstöd erlägges till *inhemsk* sammanslutning och stiftelse i landskapet samt till i landskapet bosatt enskild person, som i egenskap av avsändare av vara betalat transportavgiften.

4 §

Transportstöd utgår om transportavgiften varit minst 71 mark per sändning och om det sammanlagda beloppet av transportavgifter *under ett kvartal uppgår till minst 3.000 mark eller* under ett kalenderår till minst 12.000 mark. För företagare i kommunerna Brändö, Föglö, Kumlinge, Kökar,

Föreslagen lydelse

1 §

Inom ramen för i budgeten upptaget anslag betalas transportstöd för varutransporter inom landskapet Åland och för varutransporter till *hamn i riket* och i Sverige i enlighet med bestämmelserna i denna lag.

3 §

Transportstöd betalas till sammanslutning och stiftelse *som bedriver näring* i landskapet samt till i landskapet bosatt enskild person, som i egenskap av avsändare av vara betalat transportavgiften.

4 §

Transportstöd utgår om transportavgiften varit minst *100 mark* per sändning och om det sammanlagda beloppet av transportavgifter under ett kalenderår uppgår till minst 12.000 mark. För företagare i kommunerna Brändö, Föglö, Kumlinge, Kökar, Sottunga och Vårdö är *minimibeloppet* 6.000 mark.

Sottunga och Vårdö är dessa minimibelopp 1.500 respektive 6.000 mark.

Transportstöd utbetalas kvartalsvis i efterskott.

6 §

Transportstödet för de i 4 § avsedda kostnaderna är vid lastbilstransporter följande:

Transportsträckan i kilometer	Stödprocent
101 - 115	5
116 - 130	7
131 - 160	10
161 - 210	12
211 - 260	15
261 - 280	17
281 - 500	20
501 - 540	22
541 - 600	25
601 - 640	28
641 - 700	30
701 - 800	32
801 - 900	34
901 - 1000	36
1001 - 1140	38
över 1140	40

I 1 mom. avsett transportstöd får stiga till det högsta belopp som förutsättes enligt i riket gällande bestämmelser.

För flygtransporter erlägges i transportstöd högst 35 % av transportavgiften, beroende av transportsträckans längd och av den transporterade varans art.

(ny paragraf)

Transportstöd utbetalas *en gång per år* i efterskott.

6 §

Transportstödet för de i 4 § avsedda kostnaderna är vid lastbilstransporter följande:

Transportsträckan i kilometer	Stödprocent
101 - 115	5
116 - 130	7
131 - 160	10
161 - 210	12
211 - 260	15
261 - 280	17
281 - 500	20
över 500	23

Såsom transportkostnader som berättigar till stöd för lastbilstransporter kan godkännas högst ett belopp som överensstämmer med de ersättningsgrunder som allmänt tillämpas i landskapet i fråga om motsvarande transporter inom lastbilstrafiken.

För flygtransporter betalas i transportstöd högst 23 procent av transportavgiften, beroende av transportsträckans längd och av den transporterade varans art.

6a §

Om det anslag som upptagits i

7 §

Transportstöd skall sökas hos landskapsstyrelsen särskilt för varje kvartal senast två månader från kvartalets utgång.

Understiger transportavgifterna under ett kvartal 3.000 mark men stiger avgifterna dock under två, tre eller fyra kvartal till sammanlagt minst 12.000 mark skall transportstödet sökas senast två månader från utgången av det kvartal då avgifterna stigit till sistnämnda belopp. För företagare i kommunerna Brändö, Föglö, Kumlinge, Kökar Sotunga och Vårdö är dessa minimibelopp 1.500 respektive 6.000 mark.

Ansökan skall åtföljas av fraktsedel eller motsvarande handling angående den transportavgift för vilken transportstöd sökes. Sökanden är dessutom skyldig att tillställa landskapsstyrelsen även andra för sakens avgörande nödiga uppgifter och utredningar.

Iakttages ej vid ansökan om transportstöd vad i 1, 2 och 3 mom. är stadgat, är rätten till transportstöd förverkad, såframt ej landskapsstyrelsen av särskilda skäl annorlunda beslutar.

budgeten för transportstöd enligt denna lag inte räcker till för att betala det transportstöd som de som ansökt om stödet är berättigade till, fördelas anslaget mellan de stödberättigade enligt de grunder som anges i 2 mom..

Anslaget fördelas så att var och ens andel av anslaget motsvarar förhållandevis var och ens andel av det sammanlagda stöd de skulle vara berättigade till om tillräckligt anslag upptagits i budgeten. Stödet fastställs till närmaste hela mark.

7 §

Transportstöd skall sökas hos landskapsstyrelsen särskilt för varje kalenderår senast den 1 mars efter kalenderårets utgång.

Ansökan skall åtföljas av fraktsedel eller motsvarande handling angående den transportavgift för vilken transportstöd söks. Sökanden är dessutom skyldig att tillställa landskapsstyrelsen även andra för sakens avgörande nödvändiga uppgifter och utredningar.

Iakttas inte vid ansökan om transportstöd vad i 1 och 2 mom. är stadgat, är rätten till transportstöd förverkad, om inte landskapsstyrelsen av särskilda skäl annorlunda beslutar.

8 §

Förhandsbesked är bindande under två år från det beskedet gavs, förutsatt att grunderna för beslutet inte ändras under denna tid. *Förhandsbesked gäller dock längst till utgången av år 1993.*

13 §

Denna lag tillämpas på transporter som ägt rum efter den 31 december 1975 och som sker före utgången av år 1993.

8 §

Förhandsbesked är bindande under två år från det att beskedet gavs, förutsatt att grunderna för beslutet inte ändrats under tiden.

13 §

Denna lag träder i kraft den .

Denna lag tillämpas på transporter som sker *den 1 januari 1994 eller där-
efter.*

10

11

12

13
14
15
16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

57

58

59

60

61

62

63

64

65

66

67

68

69

70

71

72

73

74

75

76

77

78

79

80

81

82

83

84